

**Dom za
psihički bolesne
odrasle osebe
„Vila Maria“**

**Ravnateljica
Vesna Sperath**

Misija

Stalna i sustavna skrb za odrasle osobe s psihičkom bolešću, a težište je na individualnom pristupu u radu s korisnikom, njegova socijalizacija, zajedničko otkrivanje, osnaživanje i poticanje njegovih sklonosti, vještina i sposobnosti uz potporu obitelji i lokalne zajednice.

Vizija

Postizanje što veće samostalnosti korisnika uz našu stručnu pomoć, uvažavajući njegove individualne potrebe te mu pomoći u planiranju i osmišljavanju svog života unutar kao i izvan naše ustanove.

Deinstitucionalizacija

- Proces deinstitucionalizacije u Europi i u nekim dijelovima svijeta započeo prije nekoliko desetaka godina (pratilo ju donošenje međunarodnih i nacionalnih dokumenata kao temelj za uvođenje promjena)
- Reforma sustava socijalne skrbi u Hrvatskoj kompleksna
- Deinstitucionalizacija i transformacija domova socijalne skrbi (2011-2016 /2018) je samo jedan njezin dio (mijenja se stav prema korisnicima usluga - od pasivnog primatelja ka aktivnom sudioniku i sukreatoru promjene svoje životne situacije)
- Za psihički bolesne osobe u Hrvatskoj od presudnog značaja je donošenje vladine **Nacionalne strategije zaštite mentalnog zdravlja (za period 2011-2016 god.)**
  - istaknuta potreba javne svijesti o duševnim poremećajima i ukazivanja na problem mentalnog zdravlja, mogućnostima liječenja i razvijanja programa rehabilitacije, individualizirane skrbi i skrbi u lokalnoj zajednici te unapređenje podrške obiteljima i skrbnicima osoba s mentalnim teškoćama.
- Tako se pored ostalih usluga, razvija i usluga **Organiziranog stanovanja uz podršku**, a u svrhu unapređenja kvalitete života osoba s mentalnim oštećenjima i njihovog aktivnog sudjelovanja u životu zajednice

Organizirano stanovanje uz podršku u Vila Mariji

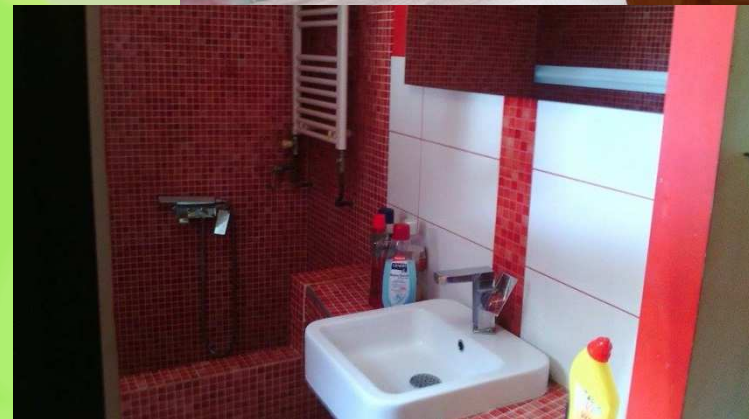
- Već pri preseljenju u novi objekt, u prosincu 2011. god. smjestili smo 20 korisnika u komforniji prostor koji im omogućuje više samostalnosti, ali podrazumijeva i više brige o sebi i svom prostoru.
- Napravili smo za iste korisnike prezentaciju o organiziranom stanovanju, odgovorili smo na sva njihova pitanja i pitali ih tko vidi sebe u tom obliku stanovanja.
- Stručni tim radnika ustanove napravio je popis korisnika koji bi uz pripremu mogli živjeti u organiziranom stanovanju u lokalnoj zajednici.
- Naše polazne točke:
  - Očekujemo višu kvalitetu života korisnika, socijalnu rehabilitaciju, te kako će se u većoj mjeri poboljšati njihove psihičke i fizičke sposobnosti.
  - Polazili smo od toga kako će im se vratiti samopouzdanje i dostojanstvo
  - Korisnici bi trebali biti samostalni u većoj mjeri, ali neće biti sami. Imati će našu podršku koliko im treba.
  - Svaki radnik treba imati na umu da je gost u njihovom stanu, ne određuje, ne zahtjeva ali davati će podršku tamo gdje ju naši stanari trebaju
  - U početku će se raditi u 3 smjene (24 satna podrška – radni terapeut, njegovateljice uz podršku Stručnog tima...) Određen je voditelj organiziranog stanovanja kao kontakt-osoba za radnike u organiziranom stanovanju.

Organizirano stanovanje

- Povremeno će u posjetu dolaziti patronažna sestra.
- Uz podršku trebaju naučiti slagati svoju terapiju kako bi s vremenom postali samostaliji u uzimanju iste, a u cilju održavanja dobrog psihičkog i fizičkog zdravstvenog stanja.
- Pregledi liječnice opće prakse, kao i psihijatra obavljaju se i dalje u Domu prema dogovoru. Stomatologu odlaze sami.
- S receptima odlaze sami u ljekarnu.

Organizirano stanovanje uz podršku u našoj praksi

Prvo organizirano stanovanje otvoreno je 6. studenog 2013. godine u kući u ulici Brune Kosa, u Puli gdje su smještena četiri korisnika (dvije žene i dva muškarca).

Organizirano stanovanje nakon 6 mjeseci

- Kako se samostalnost korisnika povećavala, tako se i podrška radnika smanjivala. Sada je to 2-3 puta tjedno po 2 sata. Jednom tjedno netko iz Stručnog time odlazi u stan i osluškuje njihove potrebe, razmišljanja,...
- U početku su se namirnice dostavljale iz Doma, a s vremenom stanari u dogovoru s radnicima samostalno odlaze u kupovinu, raspolažu namijenjenim budžetom, sami se dogovaraju što bi željeli kuhati...
- Sudjeluju u aktivnostima kojima se žele baviti u Domu.
- Imaju na raspolaganju mobitel s kojim mogu zvati voditelja organiziranog stanovanja ili dežurnu sestru (za bilo kakve nedoumice, pitanja, hitnoće...) Od tada nitko od stanara nije hospitaliziran na psihijatrijski odijel.
- Odlaze na događanja u gradu, u kinu, kazalištu, na more će u ljetnim mjesecima...
- Jednom tjedno likovna umjetnica odlazi k njima u stan i oslikavaju stare stolice.

Organizirano stanovanje

- Kako se samostalnost korisnika povećavala, tako se i podrška radnika smanjivala.
- U početku su se namirnice dostavljale iz Doma, a s vremenom stanari u dogovoru s radnicima samostalno odlaze u kupovinu, raspoložu namijenjenim budžetom, sami se dogovaraju što bi želje kuhati...
- Sudjeluju u aktivnostima kojima se žele baviti u Domu.
- Uključeni su u sva događanja u Domu u mjeri u kojoj žele.
- Imaju na raspolaganju mobitel s kojim mogu zvati stručne radnike (za bilo kakve nedoumice, pitanja, hitnoće...)
- U stanu nije hospitaliziran niti jedan stanar
- Odlaze na događanja u gradu, u kinu, kazalištu, na more će u ljetnim mjesecima...

Iskustva stanara iz Organiziranog stanovanja

SENAD – Super mi je u stanu, malo je reći da sam prezadovoljan. Ponekad mi bude teško, ali brzo se trgnem i vidim koliko mi je lijepo. Kuham, spremam i tako... Ne bih se vraćao u Dom, ali volim ponekad doći, raditi na porti.

MIRJANA – Lijepo mi je, najviše mi se sad sviđa što sami idemo u kupovinu. Ne bi se nikako vratila u Dom. Kuham, perem robu, šećem gradom. Ne želim se vratiti u Dom.

VERA – Preporodila sam se otkad sam ovdje. Bolje mi je nego kad sam bila kući. Ništa nam ne fali, kuham, čistim, spremam, idemo u špežu i ponekad si priuštimo neku sitnicu. Ne želim se vratiti u Dom, lijepo je doći na neke radionice i na portu.

EDINO – Zadovoljan sam i prezadovoljan. Stvorili smo si svoj neki ritam i u svemu se dogovaramo. Jako nam je lijepo. Ne bih više živio u Domu.

Da li je to dovoljno?

- U potrazi smo za još jednim stanom, jer su se naši korisnici iz Doma već sami dogovorili tko sljedeći i u kojem sastavu želi u sljedeći stan.
- Paralelno treba ljude s psihičkim oboljenjima zadržavati u njihovim stanovima ili obiteljima i tamo im pružiti potrebnu pomoć.
- Proces će biti ekonomski i psihološki održiviji ako razvijemo socijalno poduzetništvo i ljudima koji su u bilo kojem obliku organiziranog stanovanja omogućimo imati svoj posao, osjetiti se korisnima, jednakima i malo zaraditi.